

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директором

Комунального закладу

«Харківська санаторна школа №11»

Харківської обласної ради

_____ В.П. Чубинська

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

протокол від 02.06.2023 № 6

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ
5-6 КЛАСИ (АДАПТАЦІЙНИЙ ЦИКЛ)
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА №11»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА №11» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ базової середньої ланки освіти для 5-6 класів (адаптаційний цикл) розроблена відповідно до ст. 33 Закону України «Про освіту», ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на основі [Державного стандарту базової середньої освіти](#) (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та Типової освітньої програми для 5-6 класів загальної середньої освіти, затвердженої наказом [МОН № 235 від 19.02.2021 року](#), постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 1026 «Про затвердження Положення про санаторну школу»; наказу міністерства Охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021); Статуту санаторної школи № 11, Навчальної програми «Фізична культура» для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи (Лист МОН від 16.08.2007 № 1/11-6410, авт. Майер В.І., Дерев'янка В.В.).

Мета і завдання освітньої програми ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній людині для успішної життєдіяльності.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладу, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу

Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА АДАПТАЦІЙНОМУ ЦИКЛІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів на адаптаційному циклі розподіляється між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами і складає **2275 год (або 2135 год)**, що відповідає загальному обсягу навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів:

для 5-го класу – **1085 (1015 –без варіативної складової)** годин/навчальний рік;
для 6-го класу – **1190 (1120 –без варіативної складової)** годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень						
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	11	10	13	11	10	13
	на рік	385	350	455	385	350	455
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	2	1,5	3
	на рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	на рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	на рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105
Усього	на тиждень	29			32		
	на рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2			2		
	на рік	70			70		
	на тиждень	31			34		

Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на рік	1085 1015			1190 1120		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31		
	на рік	980			1085		

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план закладу розроблено згідно додатка 3 до Типової освітньої програми для 5-6 класів і є складовою освітньої програми (Додаток 1). У навчальному плані відображено перелік обов'язкових для вивчення навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, розподіл годин на їх вивчення.

Навчальний план санаторної школи №11 містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузових інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- кількість додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять з урахуванням освітніх потреб учнів.

Навчальне навантаження у типових навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному циклі навчання.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів заклад освіти визначив з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, заклад освіти визначив в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі може бути перерозподілена закладом освіти між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі).

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять розподілене, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічну кількість навчальних годин, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів

5. МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі. Модельні навчальні програми спрямовані на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти. [З модельними навчальними програмами](#) з освітніх можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки України.

У додатку 2 до Освітньої програми розміщено **перелік програм** (модельних навчальних програм), що використовуються закладом в освітньому процесі. Програми обрані з урахуванням потенціалу педагогічного колективу, ресурсного забезпечення закладу, навчально-методичного супроводу програм, особливостей та потреб учнів у досягненні обов'язкових результатів навчання.

Навчальні програми розроблені на основі модельних навчальних програм.

Сукупність модельних та/або навчальних програм в освітній програмі охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

На основі **навчальної програми** з предмета/інтегрованого курсу вчитель складає **календарно-тематичне планування** з урахуванням навчальних можливостей класу: може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту у навчальній програмі.

Календарно-тематичне та поурочне планування складається вчителем у **довільній формі**, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних та поурочних планів-конспектів є **індивідуальною справою вчителя**.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб з урахуванням національних, регіональних та місцевих особливостей.

Освітні методики, технології, форми, методи і засоби навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, форми здобуття освіти, наявні ресурси.

Досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальній програмі, учитель забезпечує шляхом **використанням активних форм навчання**: мозковий штурм, обговорення, асоціативний куш, рольова, ділова гра, дискусія, дебати, літературні читання, написання есе, повідомлень, виступів, пізнавальні,

навчальні, творчі, дослідницькі проєкти, інтерв'ю, аналіз життєвих ситуацій, уроки-екскурсії, віртуальні подорожі, квести, організація спостережень у природі, мінідослідження, проведення експериментів, виконання практичних робіт і вправ, порівняльний аналіз, моделювання, розв'язання ситуативних, проблемних, аналітичних завдань, робота з різними джерелами інформації (словниками, довідниками, науково-популярною літературою, інтернет-ресурсами, медіа) тощо.

Представлення результатів навчання відбувається різноманітними способами: усні відповіді, письмові роботи, створення електронних чи реальних таблиць, схем, інфографік, плакатів, брошур, апікацій, лепбуків, ментальних (інтелектуальних) карт, презентацій, слайдшоу, відеороликів тощо.

Провідним у навчанні є **компетентнісний підхід**, в основі якого - активна пізнавальна діяльність учнів у колективі, парах, групах, індивідуально чи у співпраці з учителем та іншими особами, у процесі якої школярі набувають досвіду.

Форми і методи роботи повинні сприяти досягненню очікуваних результатів навчання, визначених Державним стандартом з кожної освітньої галузі, плекати українську ідентичність, формувати ціннісні орієнтири, ключові компетентності, наскрізні уміння.

Вивчення шкільних предметів учитель спрямовує не лише на засвоєння системи знань, формування вмінь і навичок, а, передусім, **особистісний розвиток учня, набуття духовно-морального досвіду, важливого для становлення громадянина і входження його в соціум.**

Вчитель виступає учасником та модератором освітнього процесу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись упродовж навчального року у змісті окремих предметів за умови виконання вимог [Державного стандарту](#).

Під час організації освітнього процесу **із використанням технологій дистанційного навчання або за змішаною формою**, педагоги самостійно обирають електронні освітні ресурси, ураховуючи їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі:

- навчальні заняття, консультації з використанням електронних освітніх платформ (Zoom, Google Classroom, Google meet);
- електронні освітні ресурси, яким надано гриф МОН;
- електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу;
- онлайн сервіси та інструменти («Всеукраїнська школа онлайн», тестування на платформах «На урок», «Всеосвіта» тощо);
- віртуальні екскурсії;

Навчальні заняття можуть проводитись в синхронному або асинхронному режимі. Співвідношення занять, проведених у синхронному та асинхронному режимі – 70% / 30%.

Педагогічні працівники використовують доступні засоби комунікації (телефонний, поштовий зв'язок тощо) для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання тощо).

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросчесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Оцінка результатів навчання учнів є **конфіденційною інформацією**, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

Під час оцінювання навчальних досягнень педагог враховує дотримання учнями **принципів академічної добросчесності**. У разі порушення учнем / ученицею принципів добросчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Процес оцінювання **повинен сприяти досягнення учнями очікуваних результатів навчання**. Це забезпечується шляхом:

- врахування вчителем результатів оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць під час добору змісту, форм і методів роботи для кожного уроку;
- формування в учнів уміння аналізувати власну роботу (самооцінювання, взаємооцінювання), власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання;
- поступового залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання окремих видів навчальної діяльності;
- здійснення зворотного зв'язку з учнями з використанням різноманітних інструментів, що орієнтує їх на успіх, підтримує й надихає на саморозвиток і вдосконалення (учитель самостійно визначає та розробляє способи фіксації зворотного зв'язку);
- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання учнів 5-6 класів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 а також з урахуванням інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022-2023 навчальному році.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів здійснюється за 12-бальною системою, а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності, наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом та навчальною програмою.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом МОН №289 від 01.04.2022 року.

**Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів,
які здобувають освіту відповідно до нового
Державного стандарту базової середньої освіти**

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, що проводяться закладом, є:

- **поточне формувальне (оцінювання для навчання)**
- **підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.**

Поточне формувальне оцінювання

Вводиться з метою забезпечення наступності між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти початкової та базової середньої освіти.

Учитель формулює об'єктивні і зрозумілі для учнів **навчальні цілі на певний період** (наприклад, урок, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей та об'єктами поточного оцінювання є

очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою і зафіксовані в Державному стандарті базової загальної освіти та критерії оцінювання.

На початку навчального року учитель **інформує учнів про критерії оцінювання**, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року, поступово залучає учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Відповідно до визначених цілей вчитель своєчасно надає учням чіткий, зрозумілий та доброзичливий **зворотний зв'язок** щодо їхніх навчальних досягнень, не порівнює і не протиставляє учнів одне одному, акцентуючи увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні обговорює з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок вчитель надає систематично в усній, письмовій або електронній формі, залежно від дидактичної мети та виду навчальної діяльності (тести, оціночні листи, чек-листи, опитувальники, спільні дошки, карти знань, схеми, спостереження учнів, форми, таблиці «З–Х–Д» тощо). Це допомагає відстежувати процес засвоєння компонентів змісту освіти та корегувати технології навчання.

Критерії для формуального оцінювання розробляються вчителем самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів. Функції поточного контролю – **навчальна, мотиваційно-стимулююча**.

Тематичне оцінювання

Здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета.

Систему діагностувальних і контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета/інтегрованого курсу.

Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Під час **підсумкового** (тематичного семестрового, річного) оцінювання встановлюється відповідність здобутих учнями результатів навчання загальним критеріям оцінювання.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм та засобів:

- **усної** (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- **письмової**, у т.ч. графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

- **цифрової** (зокрема шляхом тестування в електронному форматі, відеоконференц-зв'язку);
- **практичної** (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, тощо).

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів **тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів**. В кінці семестру у класному журналі та «Свідоцтві досягнень» виставляються оцінки за кожен групу загальних результатів з навчальних предметів, зазначених у навчальному плані закладу (Додаток 3) та «загальна оцінка результатів навчання».

Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо.

Фіксація результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному (електронному) журналі в окремих колонках без дати.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5 класу підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий» – «П», «середній» – «С», «достатній» – «Д», «високий» – «В» та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальних оцінок результатів (скоригованих) за I та II семестри. **Окремі види контрольних робіт не проводяться.** Річна оцінка не є обов'язково середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року та сформованість у нього/неї уміння застосовувати набуті знання.

Оцінки за групи результатів навчання у графі «Рік» не виставляються, оскільки вони мають бути враховані в оцінках за семестри.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню (Інструкція з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 03 червня 2008 року № 496; Порядок переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, зі змінами).

Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть міститися в навчальних програмах дисциплін і розміщуються на сайті закладу освіти.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та Свідоцтві досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах, індивідуальній формі навчання оцінювання, зокрема підсумкове (тематичне, семестрове, річне) результатів навчання здобувачів освіти може здійснюватися за потреби з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

Оцінювання результатів навчання учнів, **які одночасно здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України**, із тих предметів, які вивчаються в закордонній школі і відповідають предметам української типової освітньої програми, здійснювати на підставі результатів, отриманих у закордонній школі. Переведення оцінок, отриманих у закордонній школі у 12-бальну систему у межах автономії заклад освіти здійснює самостійно. Предмети, які діти не вивчали в школі країни перебування (українська, мова, українська література, вступ до історії України та громадянської освіти, історія України), оцінюють вчителі з українського закладу освіти з використанням технологій дистанційного навчання.

За потреби, річне оцінювання може бути проведено перед початком навчального року, зокрема з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 5-6-х класів з навчанням українською мовою

Освітня галузь	Навчальні предмети, інтегровані курси Інваріантна складова	Кількість годин на тиждень у 5-х класах	Кількість годин на тиждень у 6-х класах
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Етика	0,5	0,5
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	2
Технологічна	Технології	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізкультури)		26	29
Разом		29	32
Варіативна складова			
Додаткові години		2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		28	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	34

Директор
Комунального закладу
«Харківська санаторна школа №11»
Харківської обласної ради

В.П. Чубинська

Виконавець: заступник директора з навчально-виховної роботи Горбачова П.С.

**ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ ПРОГРАМ,
ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
на адаптаційному циклі (5-6 класи)**

№ з/п	Освітня галузь	Назва та автори модельної навчальної програми	Затверджено
1.	Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	<p>Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)</p> <p>Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)</p> <p>Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Волошук Є.В.)</p>	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
2.	Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
3.	Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
4.	Соціальна і здоров'язбережувальна	<p>Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)</p> <p>Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)</p>	<p>Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795</p> <p>Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795</p>
5.	Громадянська та історична	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795

6.	Природнича	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніюк Т.В.) Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти» автори Запотоцький С.П. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
7	Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
8.	Інформатична	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
9.	Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795

**Перелік наскрізних умінь,
визначених Державним стандартом базової середньої освіти**

№ з/п	Характеристика навчальної діяльності
1.	виявляє інтерес до навчання
2.	виявляє розуміння прочитаного
3.	висловлює власну думку
4.	критично та системно мислить
5.	логічно обґрунтовує власну позицію
6.	діє творчо
7.	виявляє ініціативу в процесі навчання
8.	конструктивно керує емоціями
9.	оцінює ризики
10.	самостійно приймає рішення
11.	розв'язує проблеми
12.	співпрацює з іншими

Перелік груп загальних результатів, які підлягають оцінюванню

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Результати навчання
Українська мова	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється/ Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється /Письмо
Українська література	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється/ Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється /Письмо
Зарубіжна література	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється /Письмо
Іноземна мова (англійська)	Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання
	Усно взаємодіє та висловлюється/ Говоріння
	Сприймає письмові тексти /Читання
	Письмово взаємодіє та висловлюється /Письмо
Математика	Опрацьовує проблемні ситуації та створює математичні моделі
	Розв'язує математичні задачі
	Критично оцінює результати розв'язання проблемних ситуацій
Пізнаємо природу	Проводить дослідження природи
	Опрацьовує та використовує інформацію
	Усвідомлює закономірності природи
Географія	Проводить дослідження природи
	Опрацьовує та використовує інформацію

	Усвідомлює закономірності природи
Вступ до історії України та громадянської освіти	Орієнтується в історичному часі й просторі
	Працює з інформацією історичного змісту
	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність
Історія України. Всесвітня історія	Орієнтується в історичному часі й просторі
	Працює з інформацією історичного змісту
	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність
Технології	Проектує та виготовляє вироби
	Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва
	Виявляє самозарадність у побуті / освітньому процесі
Інформатика	Працює з інформацією, даними, моделями
	Створює інформаційні продукти
	Працює в цифровому середовищі
	Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології
Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	Піклується про здоров'я
	Приймає рішення для безпеки
	Виявляє підприємливість і поводить етично
Етика/Курси морального спрямування	Поводиться етично
	Мислить критично
	Позитивно ставиться до себе та оточуючих
Мистецтво	Пізнає, аналізує та інтерпретує твори мистецтва
	Здійснює практичну мистецьку діяльність
	Виявляє естетичне ставлення: емоційне, оцінне, критичне
Фізична культура	Розвиває особистісні якості у процесі фізичного виховання
	Володіє технікою фізичних вправ
	Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність

Освітня програма 5-6-х класів основної школи розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 1026 «Про затвердження Положення про санаторну школу»;
- наказу міністерства Охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394 (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021);
- Статуту санаторної школи № 11.
- Типових освітніх програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (Додаток 3).
- Навчальної програми «Фізична культура» для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи (Лист МОН від 16.08.2007 № 1/11-6410, авт. Майєр В.І., Дерев'янка В.В.).

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ 5-6-х КЛАСІВ

1. Загальні положення

Освітня програма для 5-6-х класів Комунального закладу «Харківська санаторна школа №11» Харківської обласної ради (далі – Освітня програма) розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Освітня програма визначає:

вимоги до осіб, які розпочинають навчання за освітньою програмою для 5-6-х класів базової середньої освіти за концепцією НУШ;

загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями.

Освітня програма включає:

- варіанти типових навчальних планів;
- перелік модельних навчальних програм;
- форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення Освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма закладу:

відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;

визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі;

містить навчальний план, що ґрунтується на варіанті №1 типових навчальних планів Типової освітньої програми і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які вивчаються окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;

опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

2. Вимоги до осіб, які розпочинають навчання за освітньою програмою.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі

його розподіл між освітніми галузями для учнів 5-6 класів закладу сформовано з навчанням українською мовою.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів закладів загальної середньої освіти складає 1015 годин/навчальний рік, 29 годин-тиждень без урахування додаткових годин. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу.

Загальний обсяг річного навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (5-6 класи) *згідно з типовим планом* наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*
Мовно-літературна **	На тиждень	11	10	13	11	10	13
	На рік	385	350	455	385	350	455

Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6
	На рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	4	2	5
	На рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	На рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	На рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	На рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29			32		
	На рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2			2		
	На рік	70			70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			34		
	На рік	1085			1190		
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28			31		
	На рік	980			1085		

Навчальний план санаторної школи №11 містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- кількість додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять з урахуванням освітніх потреб учнів.

Навчальне навантаження у типових навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному циклі навчання.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів заклад освіти визначив з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, заклад освіти визначив в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі може бути перерозподілена закладом освіти між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі).

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибіркового освітнього компонента, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять розподілене, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічну кількість навчальних годин, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів (Додаток 1).

4. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні навчальні програми розроблені для Адаптаційного циклу (5-6 класи).

ПЕРЕЛІК

модельних навчальних програм для 5-6-х класів КЗ «ХСШ №11» ХОР

№ з/п	Освітня галузь	Назва модельної навчальної програми
1.	Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.) Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.) Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Волощук Є.В.)
2.	Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
3.	Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)
4.	Соціальна і здоров'язбережувальна	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.) Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.)
5.	Громадянська та історична	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.)
6.	Природнича	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т.В.)

7	Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.) Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)
8.	Інформатична	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
9.	Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)

5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; урок із застосуванням технологій дистанційного навчання.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

6. Опис інструментарію оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 5-6 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем /ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації

формуального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним.

Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтовано на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня /учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол.

Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм. Із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;

комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);

планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;

рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти застосовується Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти, викладену у листі міністерство освіти і науки України від 06 серпня 2021 року № №4.5/2303-21 «Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа». У пропонованій Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий. Заклад загальної середньої освіти може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною або за власною шкалою оцінювання, затвердженою рішенням педагогічної ради, – за умови затвердження правил переведення до системи (шкали) оцінювання, визначеної законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі/учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 5-6-х класів з навчанням українською мовою

Освітня галузь	Навчальні предмети, інтегровані курси Інваріантна складова	Кількість годин на тиждень у 5-х класах	Кількість годин на тиждень у 6-х класах
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Етика	0,5	0,5
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	2
Технологічна	Технології	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізкультури)		26	29
Разом		29	32
Варіативна складова			
Додаткові години		2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		28	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	34

Директор
 Комунального закладу
 «Харківська санаторна школа №11»
 Харківської обласної ради

В.П. Чубинська

Виконавець: заступник директора з навчально-виховної роботи Горбачова П.С.

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
<i>Планування та здійснення пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації
<i>Комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій</i>	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження;	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження;

	істотні змістові та/або логічні неточності	та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності	презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)
<i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом</i>	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення
<i>Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності</i>	Учень / учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв

			<p>результатах власної навчальної діяльності;</p> <p>визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання</p>	<p>оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення;</p> <p>визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання</p>
--	--	--	--	--